

ریاضی و بازی

مفصوص دانش آموزان مقطع ابتدایی

مؤلفان:

زهرا بیات

کارشناس ارشد فیزیولوژی ورزشی

آموزگار تربیت بدنی و علوم ورزشی ناحیه ۳ استان کرمانشاه

علیرضا خلیلی پور

کارشناس ارشد آسیب شناسی و توانبخشی

مینا پورولی

کارشناس آموزش ابتدایی

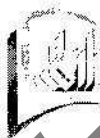
آموزگار پایه ششم ابتدایی ناحیه ۳ استان کرمانشاه

زهرا رضوانی

کارشناس ارشد رفتار حرکتی

آموزگار تربیت بدنی و علوم ورزشی ناحیه ۳ استان کرمانشاه

عنوان و نام پدیدآور	: ریاضی و بازی (مخصوص دانش آموزان مقطع ابتدایی)/مولفان زهرا بیات ... [و دیگران] : تصویرگر فاطمه بیات.
مشخصات نشر	: تهران: راز نهان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۷۵ ص.: مصور.
شابک	: 978-600-258-426-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: مولفان زهرا بیات، علیرضا قلی پور، مینا پورولی، زهرا رضوانی.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: بازی های آموزشی
موضوع	: ریاضیات -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع	: ریاضیات -- سرگرمی ها
شماره افزوده	: بیات، زهرا، ۱۳۶۵ - قلی پور، علیرضا، ۱۳۶۳ - پورولی، مینا، ۱۳۴۴ - رضوانی، زهرا، ۱۳۶۴.
شماره افزوده	: بیات، فاطمه، ۱۳۶۸
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ ۹/۱۱۳۷LB :
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۳۳۷ :
شماره کتابخانه ملی	: ۳۶۲۸۵۳۰ :

عنوان کتاب	: ریاضی و بازی (مخصوص دانش آموزان مقطع ابتدایی)
مؤلفین	: زهرا بیات، علیرضا قلی پور، مینا پورولی، زهرا رضوانی.
تصویرگر	: فاطمه بیات
صفحه آرا	: زهرا بیات
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۳
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
ناشر	: راز نهان
قیمت	: ۶۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۴۲۶-۷

تلفن مرکز پخش: ۶۶۹۰۱۸۴۱

فهرست مطالب

۹	مقدمه مؤلفان
۱۳	بخش اول آشنایی با بازی و بازی با اشیاء
۱۴	تاریخچه و اهداف بازی
۱۵	تعریف بازی
۱۶	اهمیت بازی
۱۷	عوامل مؤثر در بازی
۱۷	تأثیر سن
۱۹	تأثیر جنس
۱۹	تأثیر محیط
۲۰	تأثیر هوش
۲۱	نقش‌های بازی در ابعاد مختلف زندگی کودک
۲۱	نقش بازی در رشد اجتماعی کودک
۲۱	نقش بازی در رشد عاطفی کودک
۲۱	نقش بازی در رشد جسمی کودک
۲۲	نقش بازی در رشد ذهنی کودک
۲۳	انواع بازی‌ها
۲۳	بازی‌های جسمی
۲۳	بازی‌های تقلیدی
۲۳	بازی‌های نمایشی
۲۴	بازی‌های نمادی
۲۴	بازی‌های آموزشی

۲۴	بازی های خلاقیتی
۲۴	بازی های گروهی
۲۵	بازی و ریاضی
۲۹	بخش دوم بازی ها در محیط باز
۳۰	مقدمه
۳۱	بازی شماره ۱ گرفتن چوب (آشنایی با اعداد)
۳۲	بازی شماره ۲ ربودن توپ (آشنایی با اعداد)
۳۳	بازی شماره ۳ جابه جایی شماره ها (آشنایی با اعداد)
۳۴	بازی شماره ۴ شیر و پلنگ (جایگزین با اعداد)
۳۵	بازی شماره ۵ لی لی ۸ خانه (آشنایی با اعداد)
۳۶	بازی شماره ۶ شماره میدم شماره میدم (آشنایی با اعداد)
۳۸	بازی شماره ۷ دستبندی کردن (آشنایی با دسته بندی کردن)
۳۹	بازی شماره ۸ گرگ ۴ گ (آشنایی با اعداد)
۴۰	بازی شماره ۹ عدد بساز (آشنایی با اعداد)
۴۱	بازی شماره ۱۰ دروازه سه امتیازی (آشنایی با جمع اعداد)
۴۲	بازی شماره ۱۱ شیر و پلنگ ۲
۴۳	بازی شماره ۱۲ ربودن توپ ۲ (آشنایی با جمع، تفریق، ضرب و تقسیم)
۴۴	بازی شماره ۱۳ لی لی ۶ خانه (آشنایی با اعداد زوج و فرد)
۴۵	بازی شماره ۱۴ گرفتن چوب ۲ (آشنایی با جمع، تفریق، ضرب و تقسیم)
۴۶	بازی شماره ۱۵ بازی اعداد (آشنایی با اعداد فرد و زوج)
۴۷	بازی شماره ۱۶ دورتر را بردار (آشنایی با جمع و ضرب اعداد)
۴۸	بازی شماره ۱۷ پرتاب حلقه (آشنایی با جمع و ضرب اعداد)
۴۹	بازی شماره ۱۸ عدد سازی (آشنایی با جمع، مثنی، ضرب و تقسیم)
۵۰	بازی شماره ۱۹ گرگ ضرایب (آشنایی با ضرایب اعداد)
۵۱	بازی شماره ۲۰ توپ را بردار (آشنایی با ضرایب اعداد)
۵۲	بازی شماره ۲۱ بازی کنیم، بازی کنیم (جمع، تفریق، ضرب و تقسیم)
۵۳	بازی شماره ۲۲ بولینگ (آشنایی با جمع و ضرب اعداد)
۵۴	بازی شماره ۲۳ طناب دو نفره (آشنایی با اعداد زوج و فرد)
۵۵	بازی شماره ۲۴ مربع امتیاز (آشنایی با جمع و ضرب اعداد)
۵۶	بازی شماره ۲۵ آموزش ساعت

بازی شماره ۲۶ شوت بسکتبال (آموزش جمع اعداد).....	۵۷
بازی شماره ۲۷ پرتاب نیزه یا پرتاب توپ.....	۵۸
بازی شماره ۲۸ پرش جفت گروهی (آشنایی با جمع اعداد).....	۵۹
بازی شماره ۲۹ قرارگیری سریع (آشنایی با اعداد مثبت و منفی).....	۶۰
بازی شماره ۳۰ هواشناسی.....	۶۱
بازی شماره ۳۱ نقطه یابی.....	۶۲
بازی شماره ۳۲ نقطه یابی همراه با شکل هندسی.....	۶۳
بخش سوم بازی های کلاسی.....	۶۴
بازی شماره ۱ پیدا کردن عدد.....	۶۵
بازی شماره ۲ عدد.....	۶۶
بازی شماره ۳ جدول تفریق.....	۶۷
بازی شماره ۴ ضرب و تقسیم.....	۶۸
بازی شماره ۵ هب هب.....	۶۹
بازی شماره ۶ هب با ضرایب.....	۷۰
بازی شماره ۷ آموزش ساعت.....	۷۱
بازی شماره ۸ آموزش ساعت ۲.....	۷۲
بازی شماره ۹ شکل سازی در محور مختصات.....	۷۳
بازی شماره ۱۰ طرح مسئله در محور مختصات.....	۷۴
منابع.....	۷۵

مقدمه مؤلفان

بازی یکی از نیازهای اساسی کودکان به شمار می‌رود. بازی مهم‌ترین فعالیت کودک می‌باشد که در عین حال، به کودکان کمک می‌کند تا کارکردهای مهم دیگری را داراست که هر یک از این کارکردها به جنبه‌ای از زندگی کودک مربوط می‌شوند که او را برای ورود به زندگی بزرگسالی آماده می‌سازند.

بازی در تقویت جسم و روح کودک تأثیر زیادی دارد. او در بازی با سایر کودکان، چگونگی ایجاد ارتباط با آنان را یاد می‌گیرد، دیگران را بهتر می‌شناسد و از خود نیز شناخت بهتری پیدا می‌کند. بازی، عواطف و احساسات کودکان را به بار می‌آورد و او را به سوی زندگی اجتماعی و قبول مسئولیت‌ها راهنمایی می‌کند.

کودک از طریق بازی، احساسات خود را بیان می‌کند. از طریق بازی می‌توان به ترس‌ها و نگرانی‌های کودکان پی برد. کودک از طریق بازی یاد می‌گیرد که چگونه در استفاده از وسایل بازی با دیگران شریک شود و حس تعاون و احترام به دیگران را در خود تقویت کند. کودک در بازی، چگونگی رعایت مقررات را از طریق نقشی که در بازی باید انجام دهد یاد می‌گیرد. هم‌چنین می‌آموزد که حقوق دیگران را رعایت کند. او از طریق نقش‌هایی که در بازی به عهده می‌گیرد، شخصیت خود را آشکار می‌سازد و علاقه‌ها و انگیزه‌های خود را نشان می‌دهد و نقش واقعی خود را پیدا می‌کند. بازی به کودک فرصت می‌دهد که احساسات خود را به شیوه‌ای پذیرفتنی در اجتماع بیان کند و به وی اجازه می‌دهد انرژی

تحت فشار خود را به گونه‌ای بیرون بریزد که از نظر دیگران، و به‌طور کلی اجتماع، منعی نداشته باشد.

آن‌چه بیش از اندازه از همه در در عصر جدید مورد توجه قرار گرفت، نگرش تجربی و علمی به کودک بود. در کتاب روانشناسی رشد دکتر سیف و همکاران بر مبنای رمینته‌های روانشناسی رشد کودکان و تحولات ساختمان روانی-شناختی-اجتماعی، مراحل رشد تا پیش از آغاز نوجوانی به چهار مرحله تقسیم بندی شده است:

مرحله پیش از تولد یا دوره جنینی (از آغاز تشکیل نطفه تا هنگام تولد)

۲. مرحله شیرخوارگی یا دوره طفولیت (از ابتدای تولد تا پایان دو سالگی)

۳. مرحله کودکی اول یا دوره پیش دبستانی (از سه تا هفت سالگی)

۴. مرحله کودکی دوم یا دوره دبستانی (از هفت تا ۱۱ سالگی)

این تقسیم‌بندی‌ها تنها به عنوان یک تقسیم‌بندی علمی و مرتبط با کودک است و اهمیت سنین رشد کودک را آشکار می‌سازد.

بازی‌هایی که در این کتاب آورده شده است، مختص گروه چهارم (از هفت تا یازده سالگی) می‌باشد. مرحله کودکی دوم یا دوره دبستانی (از هفت تا ۱۱ سالگی) یکی از دوره‌های مهم زندگی هر کودکی است. احادیث و روایاتی در این زمان رشد بعد از تولد تا ۲۱ سالگی تقسیم بندی کرده و ویژگی‌هایی برای رشد و تربیت یاد آور شده‌اند:

پیغمبر اکرم (ص) می‌فرماید: کودک در هفت سال اول سید است، در هفت سال

دوم، روحیه اطاعت و فرمانبرداری دارد و در هفت سال سوم وزیر و مشاور است.

همچنین آن حضرت در حدیث دیگری می‌فرماید: فرزند خود را هفت سال ازاد بگذار تا

بازی کند، در هفت سال دوم به تربیت و ادب کردن او اقدام کن و در هفت سال سوم او را مشاور و همراه خود قرار بده.

در دوره اطاعت و فرمانبرداری از دیدگاه اسلام، کودک آمادگی کافی برای تعلیم و تربیت پذیری مستقیم را دارد. بهترین سالی که می‌توان کودکان را به بهترین وجه ممکن آموزش داد و برای زندگی آینده آماده کرد.

خیلی از آموزش‌های تربیتی را می‌توان در خلال بازی‌ها به کودک نشان داد و به راحتی کودک را در مسیر درست تربیت نمود. همان‌طور که از خلال بازی‌های کودک نیز می‌توان به شرط عاطفی کودک، احساسات و افکار کودک پی برد. بنابراین بسیار لازم است که مربیان اهمیت بازی در زندگی کودک توجه داشته و شرایط مناسب را برای بازی‌های مناسب فراهم آورند.

در این دوره سه سالگی، کودک در مقطع ابتدایی مشغول به تحصیل هستند و دروسی را می‌گذرانند. یکی از این دروس ورزش است که جزء لذت بخش‌ترین ساعات مدرسه برای بیشتر کودکان است و یکی هم از روش‌ها و وسایلی که برای بسیاری از دانش‌آموزان سخت و نامفهوم است ریاضی است.

با توجه به اهمیت و نقش سازنده‌ای که بازی در رشد کودکان دارد و تأکید فراوان متخصصان، صاحب‌نظران و بزرگان به این اهمیت و ضرورت، توجه به آن لازم و ضروری می‌نماید. ما در این کتاب سعی کردیم با ادغام ریاضی با ورزش و ورزش از سختی و دشواری این درس برای کودکان بکاهیم و کمک کنیم تا بهتر و آسان‌تر این درس را بیاموزند.

در این کتاب در بخش اول، توضیحاتی در ارتباط با بازی، فواید آن، انواع بازی و ... داده شده است. در بخش دوم، به بازی‌هایی که دانش‌آموزان در زنگ‌های ورزش یا زنگ‌های ورزش به آن می‌پردازند و به نوعی به ریاضی مرتبط می‌باشد اشاره شده است و بازی‌های گوناگونی که در زمینه بازی و ورزش و بازی‌های پرورشی بوده است نیز کمک گرفته شده است. در بخش دوم این کتاب به بازی‌های در محیط باز (حیاط مدرسه) پرداخته می‌شود و در بخش سوم چندین بازی کلاسی برای دانش‌آموزان آورده شده است.